

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

29. ožujka 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Turske – Odluka br. 1/80 – Članak 13. – Klauzula o mirovanju (standstill) – Pravo na boravak za članove obitelji turskog radnika koji sudjeluje u uređenom tržištu rada države članice – Moguće postojanje važnog razloga u općem interesu koji opravdava nova ograničenja – Učinkovito upravljanje migracijskim tokovima – Obveza državljana trećih zemalja mladih od 16 godina da imaju dozvolu boravka – Proporcionalnost“

U predmetu C-652/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Verwaltungsgericht Darmstadt (Upravni sud u Darmstadtu, Njemačka), odlukom od 1. prosinca 2015., koju je Sud zaprimio 7. prosinca 2015., u postupku

Furkan Tekdemir, kojeg po zakonu zastupaju Derya Tekdemir i Nedim Tekdemir,

protiv

Kreis Bergstraße,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), predsjednica vijeća, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund i S. Rodin, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. listopada 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Furkana Tekdemira, kojeg po zakonu zastupaju Derya Tekdemir i Nedim Tekdemir, R. Gutmann, *Rechtsanwalt*,
- za njemačku vladu, T. Henze i J. Möller, u svojstvu agenata,
- za austrijsku vladu, G. Hesse, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, D. Martin i T. Maxian Rusche, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 15. prosinca 2016.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 13. Odluke br. 1/80 Vijeća za pridruživanje od 19. rujna 1980. o razvoju pridruživanja, priložene Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske koji su 12. rujna 1963. u Ankari potpisali, s jedne strane, Republika Turska i, s druge strane, države članice EEZ-a i Zajednica te koji je u ime potonje sklopljen, odobren i potvrđen Odlukom Vijeća 64/732/EEZ od 23. prosinca 1963. (SL 1964., 217, str. 3685.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 115., str. 3.; u daljnjem tekstu: Sporazum o pridruživanju).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Furkana Tekdemira (u daljnjem tekstu: dijete Tekdemir), kojeg po zakonu zastupaju njegovi roditelji Derya Tekdemir i Nedim Tekdemir, i Kreisa Bergstraße (Okrug Bergstraße, Njemačka) jer je potonji odbio njegov zahtjev za izdavanje dozvole boravka u Njemačkoj.

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum o pridruživanju

- 3 Iz članka 2. stavka 1. Sporazuma o pridruživanju proizlazi da je njegov cilj promicati trajno i uravnoteženo jačanje trgovinskih i gospodarskih odnosa među strankama, uzimajući u cijelosti u obzir potrebu da se osigura ubrzan razvoj gospodarstva Turske i poveća stopa zaposlenosti i životni uvjeti turskog naroda.
- 4 U skladu s člankom 12. Sporazuma o pridruživanju, „stranke potpisnice suglasne su voditi se člancima [45., 46. i 47. UEU-a] u svrhu postupnog ostvarivanja slobode kretanja radnika među njima” [neslužbeni prijevod].

Odluka br. 1/80

- 5 U članku 13. Odluke br. 1/80 određeno je:

„Države članice Zajednice i Turska ne smiju uvoditi nova ograničenja uvjeta pristupa zaposlenju radnika i članova njihovih obitelji koji na njihovu državnom području imaju zakonit boravak i zaposleni su.” [neslužbeni prijevod]

- 6 U skladu s člankom 14. Odluke br. 1/80:

„1. Odredbe ovog odjeljka primjenjuju se uz ograničenja opravdana razlozima javnog poretka, sigurnosti i javnog zdravlja.

2. One ne utječu na prava i obveze koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma koji postoje između Turske i država članica Zajednice u mjeri u kojoj oni predviđaju povoljniji tretman za njihove državljane.” [neslužbeni prijevod]

Njemačko pravo

- 7 U članku 4. Gesetza über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Zakon o boravku, radu i integraciji stranaca na saveznom području) od 30. srpnja 2004. (BGBl. 2004. I, str. 1950.), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: AufenthG), naslovljenom „Uvjet dozvole boravka”, određeno je:

„(1) Za ulazak na savezno područje ili boravak na njemu stranci moraju imati dozvolu boravka, osim ako pravom Europske unije ili propisom nije drukčije određeno ili ako postoji pravo na boravak na temelju [Sporazuma o pridruživanju]. Dozvole boravka izdaju se kao:

1. viza u smislu članka 6. stavka 1. točke 1. i stavka 3.,
2. dozvola za privremeni boravak (članak 7.),
- 2a. plava karta EU-a (članak 19.a),
3. dozvola za prebivalište (članak 9.) ili
4. dozvola za stalno boravište EU-u (članak 9.a).

[...]

(5) Stranac koji ima pravo na boravak na temelju [Sporazuma o pridruživanju] mora dokazati postojanje prava na boravak na način da mu je izdana dozvola boravka, ako nema ni dozvolu za prebivalište ni dozvolu za stalno boravište u EU-u. Dozvola boravka izdaje se na zahtjev.”

- 8 U članku 33. AufenthG-a, naslovljenom „Rođenje djeteta na saveznom području”, propisano je:

„Odstupajući od članka 5. i članka 29. stavka 1. točke 2., dozvola boravka može se izdati po službenoj dužnosti djetetu koje se rodi na saveznom području ako jedan od njegovih roditelja ima dozvolu boravka, dozvolu za prebivalište ili dozvolu za stalno boravište u EU-u. Ako na dan rođenja oba roditelja ili roditelj koji ima isključivo pravo na roditeljsku skrb ima dozvolu boravka, dozvolu za prebivalište ili dozvolu za stalno boravište u EU-u, djetetu rođenom na saveznom području dozvola boravka izdaje se po službenoj dužnosti. Smatra se da je dopušten boravak djeteta rođenog na saveznom području čiji otac ili majka u trenutku njegova rođenja ima vizu ili pravo boravka, u slučaju da nije potrebna viza, sve do isteka vize ili zakonitog boravka za koji nije potrebna viza.”

- 9 U članku 81. AufenthG-a, naslovljenom „Zahtjev za dozvolu boravka”, navodi se:

„(1) Dozvola boravka izdaje se strancu samo na njegov zahtjev, osim ako je drukčije određeno.

(2) Dozvola boravka koja [...] se može dobiti nakon ulaska na savezno područje mora se zatražiti neposredno nakon tog ulaska ili u roku određenom propisom. U pogledu djeteta rođenog na saveznom području kojem dozvola boravka nije bila izdana po službenoj dužnosti, zahtjev se mora podnijeti u roku od šest mjeseci nakon rođenja.

[...]”

10 U članku 2. Ausländergesetza (Zakon o strancima) od 28. travnja 1965. (BGBl. 1965. I, str. 353.), koji se primjenjivao na datum stupanja na snagu Odluke br. 1/80 u Njemačkoj, bilo je propisano:

„(1) Strancima koji uđu na područje na kojem se primjenjuje ovaj zakon i koji ondje žele boraviti mora biti izdana dozvola boravka. Dozvola boravka može se izdati ako boravak stranca ne ugrožava interese Savezne Republike Njemačke.

(2) Dozvolu boravka ne moraju imati stranci koji

1. su mlađi od 16 godina,

[...]

3. su oslobođeni te obveze na temelju međunarodnih konvencija.

(3) Kako bi se olakšao boravak stranaca, savezni ministar unutarnjih poslova uredbom može propisati da drugi stranci također ne moraju imati dozvolu boravka.

(4) Savezni ministar unutarnjih poslova uredbom može propisati da stranci koji nemaju obvezu imati dozvolu boravka moraju prijaviti svoj boravak.”

11 Naposljetku, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da upravno tijelo djelujući u okviru svoje diskrecijske ovlasti na temelju članka 7. stavaka 4. i 5. tog zakona može ograničiti dozvolu boravka izdanu mladom strancu koji je zbog svoje dobi oslobođen obveze da mora imati dozvolu boravka.

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Dijete Tekdemir, rođeno 16. lipnja 2014. u Njemačkoj, turski je državljanin.

13 Majka djeteta Tekdemir, također turska državljanica, 1. studenoga 2013. ušla je u Njemačku na temelju schengenske turističke vize. Dana 12. studenoga 2013. ispostavi Bundesamta für Migration und Flüchtlinge (Savezni ured za migracije i izbjeglice) u Gießenu (Njemačka) podnijela je zahtjev za azil. Taj postupak bio je još u tijeku na datum odluke kojom se upućuje prethodno pitanje. Djetetova majka nema dozvolu boravka, ali joj je odobren boravak kao podnositelju zahtjeva za azil.

14 Otac djeteta Tekdemir, također turski državljanin, ušao je u Njemačku 13. studenoga 2005. Od 1. veljače 2009. obavljao je različite plaćene poslove. Od 1. ožujka 2014. zaposlen je na puno radno vrijeme.

15 Otac djeteta Tekdemir dobio je prvi put 21. travnja 2008. iz humanitarnih razloga dozvolu boravka na određeno vrijeme koja je redovito produživana do 30. listopada 2013. Od 31. listopada 2013., u skladu s člankom 4. stavkom 5. AufenthG-a, izdana mu je dozvola boravka s važenjem do 6. listopada 2016.

16 Roditelji djeteta Tekdemir stupili su u brak 23. rujna 2015. Od tada su zajedno izvršavali roditeljsku skrb nad tužiteljem u glavnom postupku.

17 Dijete Tekdemir, čiji je boravak u Njemačkoj – kako je to utvrdio sud koji je uputio zahtjev – bio zakonit tijekom šest mjeseci nakon njegova rođenja, zatražilo je 10. srpnja 2014. izdavanje dozvole boravka na temelju članka 33. AufenthG-a.

- 18 Okrug Bergstraße odbio je taj zahtjev odlukom od 27. srpnja 2015. U obrazloženju svojeg odbijanja naveo je, među ostalim, da nadležno tijelo raspolaže marginom prosudbe u pogledu toga treba li izdati dozvolu boravka i da je u konkretnom slučaju smatrao da u okviru te ocjene ne treba odlučiti u korist djeteta Tekdemir. Naime, okrug Bergstraße naveo je da nije nedopušteno zahtijevati od djeteta Tekdemir da naknadno pokrene postupak za izdavanje vize, čak i ako bi to neizbježno dovelo do toga da se on i njegova majka, barem privremeno, odvoje od svojeg oca odnosno supruga. Osim toga, smatrao je da nije nerazumno očekivati od oca djeteta Tekdemir da obiteljski i bračni život u zajednici sa svojim sinom i svojom suprugom nastavi u Turskoj, s obzirom na to da ga se ne smatra podnositeljem zahtjeva za azil ni izbjeglicom te da, kao i njegov sin i supruga, ima tursko državljanstvo. Naposljetku, Okrug Bergstraße naglasio je da se ostanak djeteta Tekdemir u Njemačkoj dopušta tijekom postupka povodom zahtjeva za azil koji je pokrenula njegova majka.
- 19 Dijete Tekdemir, koje zastupaju njegovi roditelji, pred sudom koji je uputio zahtjev podnijelo je tužbu protiv te odluke.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev smatra da obveza da imaju dozvolu boravka za državljane trećih zemalja mlađe od 16 godina čini novo ograničenje u smislu članka 13. Odluke br. 1/80.
- 21 Naime, budući da takva obveza slijedi cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima, sud koji je uputio zahtjev pita se može li taj cilj činiti važan razlog u općem interesu koji može opravdati takvo ograničenje i, ako je to slučaj, koji kvalitativni zahtjevi moraju biti postavljeni u pogledu tog cilja.
- 22 U tim je okolnostima Verwaltungsgericht Darmstadt (Upravni sud u Darmstadt, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Je li cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima važan razlog u općem interesu koji omogućava da se turskom državljaninu rođenom na saveznom području odbije oslobođenje od pribavljanja dozvole boravka na koje bi se mogao pozvati na temelju klauzule mirovanja (*standstill*) iz članka 13. Odluke br. 1/80?
2. Za slučaj da Sud na ovo pitanje odgovori potvrdno: koji kvalitativni zahtjevi trebaju biti postavljeni za ‚važan razlog u općem interesu‘ u vezi s ciljem učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima?“

O prethodnim pitanjima

- 23 Svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 13. Odluke br. 1/80 tumačiti na način da cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima može činiti važan razlog u općem interesu koji može opravdati nacionalnu mjeru, uvedenu nakon stupanja na snagu te odluke u dotičnoj državi članici, koja državljanima trećih zemalja mlađima od 16 godina nameće obvezu da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u toj državi članici te, u slučaju potvrdnog odgovora, je li takva mjera proporcionalna s obzirom na cilj koji se želi postići.
- 24 Kako bi se odgovorilo na pitanja suda koji je uputio zahtjev, kao prvo valja provjeriti čini li nacionalna mjera o kojoj je riječ novo ograničenje u smislu članka 13. Odluke br. 1/80, kao što to smatra sud koji je uputio zahtjev.
- 25 S tim u vezi, valja podsjetiti da je ustaljena sudska praksa Suda da klauzula mirovanja (*standstill*), navedena u članku 13. Odluke br. 1/80, općenito zabranjuje uvođenje potpuno novih unutarnjih mjera koje bi imale za cilj, ili bi im bio učinak, za turskog državljanina podvrgavanje slobode kretanja radnika restriktivnijim uvjetima od onih koji su bili primjenjivi na dan stupanja na snagu Odluke br. 1/80 u pogledu odnosne države članice (presuda od 7. studenoga 2013., Demir, C-225/12, EU:C:2013:725, t. 33. i navedena sudska praksa).

- 26 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da na temelju nacionalnog propisa koji se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku državljani trećih zemalja, uključujući one mlađe od 16 godina, moraju imati dozvolu boravka za ulazak i boravak u Njemačkoj. Međutim, kad je riječ o djeci državljanima trećih zemalja koja su rođena u toj državi članici i čiji jedan od roditelja ima dozvolu boravka u Njemačkoj, poput djeteta Tekdemir, nadležno tijelo može im izdati dozvolu boravka po službenoj dužnosti.
- 27 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje također proizlazi da su na temelju nacionalnog propisa koji se primjenjivao na datum stupanja na snagu Odluke br. 1/80 u Njemačkoj državljani trećih zemalja mlađi od 16 godina oslobođeni obveze da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u toj državi članici. Na temelju tog oslobođenja ta maloljetna djeca imaju pravo na boravak i tako su izjednačena s državljanima trećih zemalja koji imaju dozvolu boravka. Pravo na boravak koje je tako priznato maloljetnoj djeci upravno tijelo u okviru svoje diskrecijske ovlasti ipak može naknadno ograničiti u njegovu trajanju.
- 28 Nakon što je usporedio nacionalni propis koji je postojao na datum stupanja na snagu Odluke br. 1/80 s onim o kojem je riječ u glavnom postupku, sud koji je uputio zahtjev utvrdio je, a da njemačka vlada tomu nije proturječila, da su uvjeti ulaska i boravka u Njemačku državljana trećih zemalja mlađih od 16 godina, koji su propisani potonjim propisom, stroži od onih koji su propisani prvim propisom.
- 29 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev ističe da, iako nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku posebno ne uređuje spajanje obitelji, on ipak može imati utjecaj na spajanje obitelji turskog radnika, kao što je otac djeteta Tekdemir, ako, kao u predmetnom slučaju, njegova primjena otežava to spajanje. Njemačka vlada nije osporila ni to utvrđenje.
- 30 Stoga valja poći od utvrđenja da je nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku otežao uvjete spajanja obitelji turskih radnika, kao što je otac djeteta Tekdemir, u odnosu na one koji su postojali na datum stupanja na snagu Odluke br. 1/80 u Njemačkoj.
- 31 U tim okolnostima važno je podsjetiti da, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, nacionalni propis koji postrožuje uvjete spajanja obitelji turskih radnika koji zakonito borave u dotičnoj državi članici u odnosu na uvjete koji su bili primjenjivi u vrijeme stupanja na snagu Odluke br. 1/80 u toj državi članici čini novo ograničenje slobodnog kretanja radnika za te turske radnike u toj državi članici u smislu članka 13. te odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 12. travnja 2016., Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, t. 50.).
- 32 Prema tome, nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku čini novo ograničenje u smislu članka 13. Odluke br. 1/80.
- 33 S tim u vezi, Sud je već presudio da je ograničenje koje ima za cilj ili kao učinak podrediti provedbu slobodnog kretanja radnika za turskog državljanina na nacionalnom državnom području restriktivnijim uvjetima od onih koji su bili primjenjivi na datum stupanja na snagu Odluke br. 1/80 zabranjeno, osim ako ne potpada pod ograničenja navedena u članku 14. iste odluke, u kojem su ona opravdana važnim razlogom u općem interesu, prikladna su za ostvarenje legitimnog cilja kojem se teži i ne prekoračuju ono što je nužno kako bi se taj cilj postigao (presuda od 12. travnja 2016., Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, t. 51. i navedena sudska praksa).
- 34 U ovom slučaju valja napomenuti da nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku nije obuhvaćen ograničenjima iz članka 14. Odluke br. 1/80, s obzirom na to da, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje i očitovanja njemačke vlade, taj propis slijedi cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima.

- 35 Kao drugo, stoga valja provjeriti čini li učinkovito upravljanje migracijskim tokovima važan razlog u općem interesu koji može opravdati novo ograničenje u smislu članka 13. Odluke br. 1/80, kao što to tvrdi njemačka vlada.
- 36 S tim u vezi, valja istaknuti važnost koju pravo Unije priznaje cilju učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima, kao što to proizlazi iz članka 79. stavka 1. UFEU-a, koji taj cilj izričito svrstava među one koje slijedi zajednička politika useljavanja koju razvija Europska unija.
- 37 Nadalje, valja utvrditi da takav cilj nije protivan ni ciljevima navedenima u članku 2. stavku 1. Sporazuma o pridruživanju ni onima iz uvodnih izjava Odluke br. 1/80.
- 38 Osim toga, Sud je potvrdio da cilj sprečavanja nezakonitog ulaska i boravka čini važan razlog u općem interesu za potrebe članka 13. Odluke br. 1/80 (vidjeti u tom smislu presudu od 7. studenoga 2013., Demir, C-225/12, EU:C:2013:725, t. 41.).
- 39 U tim okolnostima, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 17. svojeg mišljenja, cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima može činiti važan razlog u općem interesu koji može opravdati novo ograničenje u smislu članka 13. Odluke br. 1/80.
- 40 Kao treće, valja provjeriti je li nacionalna mjera o kojoj je riječ u glavnom postupku prikladna za osiguranje ostvarenja cilja koji se želi postići i ne prekoračuje li ono što je nužno za njegovo postizanje.
- 41 Kad je riječ o prikladnosti te mjere s obzirom na cilj koji se želi postići, obveza koja se nameće državljanima trećih zemalja mlađima od 16 godina da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u dotičnoj državi članici doista omogućuje nadzor zakonitosti boravka tih državljana u toj državi članici. Stoga, u mjeri u kojoj učinkovito upravljanje migracijskim tokovima zahtijeva nadzor tih istih tokova, takva je mjera prikladna za osiguranje ostvarenja tog cilja. Ona stoga u načelu može opravdati dodatno ograničenje unatoč klauzuli o mirovanju (*standstill*).
- 42 U pogledu pitanja prekoračuje li nacionalna mjera o kojoj je riječ u glavnom postupku ono što je nužno za ostvarenje cilja koji se želi postići, valja istaknuti da se obveza koja se nameće državljanima trećih zemalja, uključujući one mlađe od 16 godina, da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u Njemačkoj kao takva u načelu ne može smatrati neproporcionalnom.
- 43 Međutim, načelo proporcionalnosti također zahtijeva da načini provedbe takve obveze ne prekoračuju granice onoga što je nužno za ostvarenje cilja koji se želi postići.
- 44 S tim u vezi, valja napomenuti da članak 33. AufenthG-a nadležnom tijelu priznaje široku marginu prosudbe za odlučivanje o tome treba li, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, izdati dozvolu boravka.
- 45 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, okrug Bergstraße, koristeći se diskrecijskom ovlašću kojom raspolaže, odbio je zahtjev za izdavanje dozvole boravka djetetu Tekdemir ocijenivši, s jedne strane, da nije nedopušteno da ono naknadno pokrene postupak za izdavanje vize, čak i ako bi to neizbježno dovelo do toga da se ono i njegova majka, barem privremeno, odvoje od svojeg oca odnosno supruga, kao i, s druge strane, da nije nerazumno očekivati od oca djeteta Tekdemir da obiteljski i bračni život u zajednici sa svojim sinom i svojom suprugom nastavi u Turskoj.

- 46 Prema tome, nesporno je da je posljedica primjene nacionalnog propisa o kojem je riječ u glavnom postupku na turskog radnika, kao što je otac djeteta Tekdemir, to da će on morati birati između toga da nastavi svoju profesionalnu aktivnost u Njemačkoj, pri čemu će se znatno narušiti njegov obiteljski život, i toga da se odrekne te aktivnosti bez jamstva da će se nakon mogućeg povratka u Tursku ponovno uključiti na tržište rada.
- 47 Naime, njemačka vlada pojašnjava da nacionalno zakonodavstvo ni na koji način ne isključuje mogućnost spajanja obitelji tužitelja u glavnom postupku s njegovim ocem kada propisuje obvezu naknadnog pokretanja postupka za izdavanje vize u okviru kojeg će se moći ispitati postojanje uvjeta za takvo spajanje obitelji. Stoga će tužitelj u glavnom postupku morati pokrenuti takav postupak iz Turske kako bi dobio dozvolu boravka za ulazak i boravak u Njemačkoj na temelju spajanja obitelji.
- 48 Međutim, ni iz jednog elementa spisa podnesenog Sudu ne može se zaključiti da je za potrebe nadzora zakonitosti boravka državljana trećih zemalja mlađih od 16 godina u dotičnoj državi članici i, slijedom toga, za osiguranje ostvarenja cilja učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima nužno da se djeca državljanima trećih zemalja koja su rođena u toj državi članici i koja u njoj od rođenja zakonito borave moraju vratiti u treću zemlju čije državljanstvo imaju i iz te treće zemlje pokrenuti postupak u okviru kojeg će se ispitati ti uvjeti.
- 49 S tim u vezi, nije se tvrdilo, a još je manje dokazano, da bi se jedino odlaskom tužitelja u glavnom postupku s njemačkog državnog područja i naknadnim pokretanjem postupka za izdavanje vize nadležno tijelo dovelo u položaj da ocijeni zakonitost njegova boravka na temelju spajanja obitelji.
- 50 Nasuprot tomu, ni iz čega se ne može zaključiti da nadležno tijelo već ne raspolaže svim elementima potrebnima za odlučivanje o pravu na boravak u Njemačkoj tužitelja u glavnom postupku na temelju spajanja obitelji i da nadležno tijelo ne bi moglo izvršiti to ispitivanje, čime bi se izbjegle nepogodnosti navedene u točki 46. ove presude, u okviru odluke u vezi s izdavanjem dozvole boravka na temelju članka 33. AufenthG-a.
- 51 Stoga, u mjeri u kojoj, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, primjena nacionalnog propisa ima posljedice poput onih opisanih u točki 46. ove presude, valja smatrati da je takva primjena neproporcionalna s obzirom na cilj koji se želi postići.
- 52 U tim okolnostima valja zaključiti da za potrebe članka 13. Odluke br. 1/80 načini provedbe obveze koja se nameće državljanima trećih zemalja mlađima od 16 godina da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u dotičnoj državi članici i čiji je jedan od roditelja turski radnik koji ima dozvolu boravka u toj državi članici, kao što je tužitelj u glavnom postupku, prekoračuju ono što je nužno za ostvarenje cilja učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima.
- 53 S obzirom na prethodna razmatranja, na pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev valja odgovoriti tako da članak 13. Odluke br. 1/80 treba tumačiti na način da cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima može činiti važan razlog u općem interesu koji može opravdati nacionalnu mjeru, uvedenu nakon stupanja na snagu te odluke u dotičnoj državi članici, koja državljanima trećih zemalja mlađima od 16 godina nameće obvezu da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u toj državi članici. Takva mjera ipak nije proporcionalna s obzirom na cilj koji se želi postići ako načini njezine provedbe u pogledu djece državljana trećih zemalja koja su rođena u dotičnoj državi članici i čiji je jedan od roditelja turski radnik koji zakonito boravi u toj državi članici, poput tužitelja u glavnom postupku, prekoračuju ono što je nužno za ostvarenje tog cilja.

Troškovi

- 54 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 13. Odluke br. 1/80 Vijeća za pridruživanje od 19. rujna 1980. o razvoju pridruživanja, priložene Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske koji su 12. rujna 1963. u Ankari potpisali, s jedne strane, Republika Turska i, s druge strane, države članice EEZ-a i Zajednica te koji je u ime potonje sklopljen, odobren i potvrđen Odlukom Vijeća 64/732/EEZ od 23. prosinca 1963. treba tumačiti na način da cilj učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima može činiti važan razlog u općem interesu koji može opravdati nacionalnu mjeru, uvedenu nakon stupanja na snagu te odluke u dotičnoj državi članici, koja državljanima trećih zemalja mlađima od 16 godina nameće obvezu da imaju dozvolu boravka za ulazak i boravak u toj državi članici.

Takva mjera ipak nije proporcionalna s obzirom na cilj koji se želi postići ako načini njezine provedbe u pogledu djece državljana trećih zemalja koja su rođena u dotičnoj državi članici i čiji je jedan od roditelja turski radnik koji zakonito boravi u toj državi članici, poput tužitelja u glavnom postupku, prekoračuju ono što je nužno za ostvarenje tog cilja.

Potpisi